

ОСНОВНИ АСПЕКТИ НА ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЦИФРОВО ЕВРО

Key aspects of the introduction of the digital euro

Аглика Кънева¹

e-mail: akaneva@unwe.bg¹

Абстракт

В доклада са представени същността и основните характеристики на цифровото евро. Изброяват се целите на цифровото евро. Разгледани са предимствата на цифровото евро.

Abstract

In this paper, the nature and main characteristics of the digital euro have been presented. The objectives of the digital euro have been enumerated. The advantages of the digital euro have been examined.

Ключови думи: цифрово евро, ЕЦБ, плащания.

JEL: G21, O3

Увод

Еврот е символ на единството и силата на Европа от създаването си (European Commission, n.d.b). След двугодишна фаза на проучване на цифровото евро Управителният съвет на ЕЦБ реши да премине към подготвителна фаза, която започна на 1 ноември 2023 г. Подготвителната фаза е насочена към по-нататъшно разработване и тестване на цифровото евро в съответствие с проектните решения и техническите изисквания, определени през фазата на проучване. В този контекст Евросистемата провежда обширни анализи, тестове, експерименти и ангажира заинтересованите страни, за да гарантира, че цифровото евро отговаря на най-високите стандарти за качество, сигурност и използваемост. Настоящата фаза ще продължи две години и ще приключи в края на 2025 г., когато Управителният съвет ще реши дали да премине към следващата фаза на подготовката и, ако това стане, ще определи нейния обхват и продължителност. Решението за емитирането на дигитално евро ще бъде разгледано от Управителния съвет на ЕЦБ едва след приемането на съответното законодателство.

На 28 юни 2023 г. Европейската комисия представи проект на законодателно предложение за евентуално въвеждане на цифрово евро. Целта на законодателството е да се гарантира, че в бъдеще цифровото евро ще даде на гражданите и фирмите допълнителна възможност да плащат по електронен път, като използват широко приета, евтина, сигурна и устойчива форма на публични пари навсякъде в еврозоната.

Цифровото евро ще позволи на потребителите да извършват сигурни незабавни плащания във физически и онлайн магазини, както и между физически лица, независимо от страната от еврозоната, в която се намират, или от техния доставчик на платежни услуги. ЕЦБ в момента проучва как това би могло да се осъществи на практика (ECB, 2024).

Основната цел на доклада е да се изследват основните аспекти на въвеждането на цифрово евро.

За да се реализира целта, в доклада се очертават следните конкретни задачи:

1. Представяне на същността на цифровото евро.
2. Изброяване на основните характеристики на цифровото евро.

¹ Chief Assist. Prof., Ph.D. Department of Finance, Faculty of Finance and Accountancy, UNWE, ORCID ID: 0000-0002-6903-9523.

3. Изследване на предимствата от въвеждане на цифрово евро.

Обект на изследването е цифровото евро. Предмет на изследването са основните характеристики на цифровото евро.

Основната теза на изследването е, че въвеждането на цифрово евро от ЕЦБ ще създаде ползи за икономиката на еврозоната.

Същност на цифровото евро

Цифровото евро ще бъде „цифрова валута на централната банка“, емитирана от ЕЦБ и достъпна за широката публика. То ще бъде точно като пари в брой, но в цифрова форма. Подобно на паричните средства всяко цифрово евро, притежавано от потребителите, ще бъде пряко обезпечено от ЕЦБ. То ще бъде предоставяно на гражданите и фирмите от банките и други доставчици на платежни услуги.

За разлика от криптоактивите цифровото евро ще бъде пари на централната банка. ЕЦБ ще гарантира, че то е сигурно, запазва стабилна стойност, и че може да бъде обменено по номинална стойност за евро в брой. За разлика от него стойността на криптоактивите може да варира значително и тяхната обмяна в евро в брой или дори в пари на търговска банка не може да бъде гарантирана.

Въпреки че парите в брой все още са широко разпространени и ще останат широко достъпни и приемани, все повече граждани и фирми избират да плащат по електронен път. В този контекст цифровото евро има няколко цели:

- да се гарантира, че хората, фирмите и държавните институции продължават да имат достъп до публична форма на цифрово парично средство за плащания, което е достъпно и се приема навсякъде в еврозоната по всяко време вместо да разчитат само на частни решения;
- да се предостави форма на дигитални пари, която гарантира същото ниво на защита на личните данни като наличните пари в брой за разлика от съществуващите решения за дигитални плащания, и е достъпна за всички граждани, включително и за тези, които нямат банкови сметки;
- да насърчава иновациите и конкуренцията в областта на плащанията на дребно, включително като дава възможност на банките и другите доставчици на платежни услуги да разработват нови решения за своите клиенти;
- да подкрепи отворената стратегическа автономност на Европа и да засили международната роля на еврото.

Цифровото евро ще бъде достъпно за физически лица, фирми и държавни органи, които пребивават или са със седалище временно или постоянно в държава-членка на еврозоната.

В определени случаи цифровото евро може да бъде достъпно и за лица, фирми и държавни институции, които не пребивават или не са със седалище в страна-членка на еврозоната като например:

- потребители и фирми, които са открили сметка в цифрово евро, когато са пребивавали или са били със седалище в държава-членка от еврозоната;
- потребители, които пътуват до еврозоната с лични или професионални цели;
- потребители, които пребивават или са установени в страна-членка извън еврозоната или в трета страна, при спазване на предварително определени условия, договорени с националните органи и/или централните банки.

На потребителите, посочени в първите два случая, може да бъде предоставен само временен достъп до сметки в цифрово евро при спазване на изискванията, определени от ЕЦБ.

Цифровото евро ще бъде достъпно за хората само по тяхно искане. Притежаването и използването на цифрово евро няма да бъде задължително.

Цифровото евро ще допълва евро банкнотите и монетите, а няма да ги замести. Физическите лица, фирмите и държавните институции ще имат възможност да избират дали да плащат с евро банкноти и монети, други частни електронни средства за плащане или с цифрово евро (European Commission, n.d.b).

Цифровото евро ще се различава от стабилните криптовалути и криптоактивите. Цифровото евро ще бъде пари на централната банка. Това означава, че то ще бъде обезпечено от централната банка и ще бъде проектирано да отговаря на потребностите на хората, които го използват. Поради това то би било безрисково. В допълнение то ще гарантира защитата на личните данни. Централните банки имат мандат да поддържат стойността на парите независимо дали са във физическа или цифрова форма.

Стабилността и надеждността на стабилните криптовалути всъщност зависят от лицето, което ги издава, и от доверието и изпълнимостта на тяхната гаранция, че ще поддържат стойността на парите във времето. Частните емитенти могат също да използват лични данни за търговски цели.

Няма лице, което да носи отговорност за криптоактивите, като това означава, че искове не могат да бъдат изпълнени (ECB, 2024).

Основни характеристики на цифровото евро

Добавената стойност на цифровото евро в сравнение със съществуващите частни решения за цифрови плащания като карти и мобилни плащания се състои в:

- потребителите могат да извършват дигитални плащания независимо от това къде се намират на територията на еврозоната - цифровото евро ще бъде единно платежно средство, което може да се използва в цялата еврозона, независимо от това къде се намират потребителите и коя търговска банка или доставчик на платежни услуги използват. Потребителите ще могат да плащат по всяко време и навсякъде в еврозоната, а плащанията ще се изпращат и получават незабавно 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата, 365 дни в годината. В момента не всички частни цифрови решения функционират безпроблемно в целия ЕС;
- възможност за дигитално плащане дори без достъп до интернет - цифровото евро може да се използва за извършване на плащания и при липса на интернет връзка, ако потребителят се намира физически близо до другата страна по транзакцията независимо дали това е друго лице или магазин или т.нар. „офлайн цифрово евро“. Потребителите, фирмите и държавните органи ще могат да извършват и получават плащания дори в отдалечени райони с нестабилна интернет връзка, както и в случай на липса на комуникационни мрежи или енергийна инфраструктура;
- по-голям избор за потребителите - цифровото евро ще допълни съществуващите частни решения за цифрови плащания. Това предоставя по-голям избор на потребителите, които ще имат възможност да избират между всички съществуващи възможности за плащане в зависимост от своите потребности, предпочитания и обстоятелства;
- възможност за дигитално плащане, дори ако потребителите не притежават банкова сметка - цифровото евро ще насърчи цифровата и финансова интеграция и по този начин ще допринесе за намаляване на цифровото разделение, като позволи на лицата без банкови сметки да извършват или получават цифрови плащания и да разполагат с безплатен достъп до основни функционалности. Такива функционалности ще включват конвертиране на пари в брой в цифрово евро и обратното;
- по-добра защита на личните данни на потребителите - цифровото евро ще даде възможност на потребителите да извършват цифрови плащания, като същевременно гарантира защитата на техните данни. При използване на цифровото евро офлайн защитата на личните данни на потребителя е същата като при използване на пари в брой.

Основните услуги за крайните потребители като откриване и закриване на сметка в цифрово евро, справки за салда, внасяне и теглене на средства от сметката в цифрово евро, както и извършване на преводи и плащания ще се предоставят безплатно.

Подобно на извършваните в момента платежни услуги потребителите на дигитално евро няма да заплащат такси при покупки в дигитално евро независимо дали са в страната или в чужбина. Банките могат да начисляват такси на своите клиенти само за банковите сметки, към които може да бъде свързано цифровото евро, и за доброволни неосновни услуги като например условни плащания.

За да подкрепи финансовата интеграция, цифровото евро ще бъде лесно за използване, достъпно навсякъде и по всяко време и безплатно за основна употреба.

Всички търговски банки, предоставящи услуги по разплащателни сметки, ще бъдат задължени да предоставят основни услуги за разплащания в цифрово евро при поискване. Някои държавни институции като местни и регионални органи на властта и пощенски клонове също ще предоставят цифровото евро на потребители, които не желаят да откриват сметка в цифрово евро, свързана с банка или друг доставчик на платежни услуги. Това ще позволи на хората без банкови сметки да имат достъп до цифровото евро.

Цифровото евро ще бъде лесно за употреба включително за хора с увреждания, функционални ограничения или ограничени цифрови умения, както и за възрастни хора в съответствие с Директива (ЕС) 2019/882 (Европейски акт за достъпността).

Също така ще бъде възможно да се извършват трансакции в цифрово евро без интернет връзка или „офлайн употреба“, като това е важна функция в райони с лош достъп до онлайн услуги или например в случаи на прекъсване на електрозахранването. Ще бъде възможно да се съхранява цифрово евро на местно ниво на електронни устройства т.е. „офлайн“ цифрово евро.

Нивото на защита на личните данни, което ще се въведе с цифровото евро, ще бъде безпрецедентно за електронните плащания.

Онлайн плащанията с цифрово евро са онлайн незабавни преводи, които могат да се извършват от разстояние. За да се извършват такива плащания, е необходима интернет връзка. По отношение на използването им от потребителите онлайн плащанията с цифрово евро няма да се различават от съществуващите електронни системи за незабавни плащания.

Офлайн плащанията с цифрово евро са незабавни преводи, които могат да се извършват без интернет връзка, ако има физическа близост между устройствата на платеща и получателя, както е при плащанията в брой в момента. Потребителите ще могат да съхраняват цифрово евро в своите устройства за офлайн употреба под определен лимит, точно както го правят с парите в портфейлите си. Офлайн плащанията с цифрово евро ще се валидират на принципа „peer-to-peer“ т.е. платещът и получателят ще проверяват директно дали прехвърлянето на стойност между тях действително е осъществено. Такива плащания биха се използвали основно за малки суми. Подобно на парите в брой подробностите за офлайн плащанията в цифрово евро няма да бъдат видими нито за банката на потребителите, нито за ЕЦБ.

Когато потребителите зареждат или теглят цифрово евро от портфейлите си, те трябва да са свързани към интернет.

Като парите в брой дигиталното евро ще се емитира пряко от ЕЦБ и националните централни банки на страните-членки на ЕС и ще представлява задължение на тези институции. Това означава, че то ще бъде публични пари или пари на централната банка. Цифровото евро ще има статут на законно платежно средство, което означава, че ще бъде достъпно за всички европейски граждани и резиденти и ще се приема навсякъде в еврозоната. Това не се отнася за съществуващите електронни средства за разплащане, предоставяни от търговските банки.

Потребителите ще могат да откриват сметка в цифрово евро във всяка търговска банка или друг доставчик на платежни услуги като платежни институции и институции за електронни пари. Ако потребителите нямат сметка в търговска банка или не искат да открият сметка в цифрово евро в

банка или доставчик на платежни услуги, те могат да ползват услугите на държавна институция, определена от тяхната държава-членка като пощенски клон. Клиентите могат да сменят доставчика си, когато пожелаят. В случай че техният посредник вече не е в състояние да им осигури достъп до тяхната сметка в цифрово евро, ще има автоматичен механизъм, който гарантира, че те могат да получат достъп до своето цифрово евро с помощта на друг частен посредник.

Цифровото евро ще бъде достъпно за плащания чрез онлайн банкиране и за мобилни плащания онлайн и офлайн в цялата еврозона. Това би било особено полезно, като се имат предвид затрудненията, с които понякога се сблъскват хората, когато се опитват да използват банковите си карти в чужбина. Клиентите ще могат да извършват плащания в цифрово евро чрез стандартния интерфейс за онлайн банкиране на своята банка или доставчик на платежни услуги, чрез специално приложение за цифрово евро или чрез други средства като карти, и да плащат, докато пазаруват в уебсайтове за електронна търговия, точно както при други електронни парични преводи и плащания.

Местата и ситуациите, в които потребителите ще могат да плащат с цифровото евро, ще се увеличават с времето. В даден момент цифровото евро ще бъде достъпно за всички основни ситуации, свързани с плащания, например за превод на пари („от лице на лице“), за плащане в магазини и ресторанти, за онлайн плащания или за плащания към държавни органи.

При мобилните плащания потребителите ще могат да извършват или получават плащания чрез мобилните приложения на своите доставчици на платежни услуги, точно както в момента. ЕЦБ може да реши да предложи специално приложение за цифровото евро, което потребителите да могат да избират да използват (European Commission, n.d.b).

В момента потребителите рядко имат възможност да използват незабавни плащания, когато плащат в магазините, което означава, че търговците не получават парите си веднага. Цифровото евро ще промени това, тъй като всички цифрови плащания в евро ще бъдат незабавни.

Единният пакет от правила, стандарти и процедури, разработен и, ако бъде одобрен, приложен за цифровото евро, би означавал, че незабавните плащания биха могли да бъдат доразвити, за да обхванат всички страни от еврозоната. Това би намалило зависимостта от частни неевропейски компании, които в момента доминират в сектора на плащанията (ECB, 2024).

Подобно на паричните средства сметките в цифрово евро няма да носят лихва т.е. потребителите не могат да получават лихва по депозитите си в цифрово евро.

Потребителите могат да имат една или няколко сметки в цифрово евро като при сметките в търговски банки. Потребителите могат също така да имат съвместна сметка с друго лице например член на семейството или роднина в допълнение към индивидуалните си сметки в цифрово евро. Потребителите ще могат да променят броя на сметките си в цифрово евро, ако желаят.

Като при парите в брой потребителите ще могат да използват цифровото си евро по начина, по който решат. Същевременно, въпреки че държавните органи не могат да програмират цифровото евро, хората ще могат да извършват текущи преводи и плащания, както и в момента.

Потребителите ще могат да използват цифровото евро за плащания на всякаква сума. Въпреки това, за да се гарантира паричната и финансовата стабилност, могат да бъдат наложени ограничения върху сумата, която потребителите могат да държат в цифрово евро. За да се гарантира, че търговските банки ще продължат да изпълняват полезна роля във функционирането на икономиката включително чрез отпускане на кредити, ЕЦБ ще има право да определя лимити за държане на цифрово евро. Тези ограничения ще се хармонизират на равнище еврозона и ще са стриктно подчинени на принципа на пропорционалност. Законодателното предложение, представено от Европейската комисия, установява конкретни критерии за възможни ограничения на функцията на цифровото евро като средство за съхранение на стойността като индивидуални лимити за държане.

В допълнение Европейската комисия ще определи лимити за използването на цифровото евро онлайн с цел да ограничи рисковете от пране на пари и финансиране на тероризъм.

Подобно на парите в брой цифровото евро ще получи статут на законно платежно средство, което означава, че търговците в еврозоната ще бъдат задължени да приемат плащания в цифрово евро от потребителите.

Въпреки това, ще се прилагат изключения за търговците в ситуации, в които налагането на такова задължение би било несъразмерно, например от гледна точка на разходите, които търговците извършват за изграждане и поддържане на платежната инфраструктура, необходима за приемане на плащания в цифрово евро. По-конкретно микропредприятията няма да бъдат задължени да приемат плащания в цифрово евро, освен ако вече не приемат сравними цифрови средства за плащане от потребителите като дебитни карти.

Търговците ще могат да обработват транзакции в цифрово евро като другите електронни средства за плащане чрез сметка в цифрово евро в банка или друг доставчик на платежни услуги, както и със съответните хардуерни и софтуерни компоненти. Доколкото е възможно, целта ще бъде да се гарантира, че търговците могат да използват устройствата, с които вече разполагат, за обработка на частни цифрови плащания.

Европейската комисия и ЕЦБ извършиха подробен анализ на потенциалното въздействие на цифровото евро върху банковия сектор. Този анализ показва, че само в случаи на голямо намаление на депозитите в полза на цифровото евро, банките могат да изпитат ликвидни затруднения и повишени разходи за финансиране, което може да доведе до намаляване на предоставяните кредити в икономиката. За да се противодейства на потенциалните рискове, предложението за регламент относно цифровото евро предоставя на ЕЦБ определени инструменти като лимити за държане, с които да ограничи функцията на цифровото евро като средство за съхраняване на стойността, ако ЕЦБ прецени, че това е необходимо за защита на финансовата стабилност. Тези инструменти няма да ограничават ежедневните плащания на потребителите, като същевременно ще смекчат въздействието върху банките и икономиката като цяло (European Commission, n.d.b).

Докато бъде прието окончателното законодателство, Евросистемата предлага модел за компенсации, който би създал справедливи икономически стимули за доставчиците на платежни услуги като банките да поемат оперативните разходи за разпространение на цифровото евро.

Като при другите платежни системи в момента доставчиците на платежни услуги, разпространяващи цифровото евро, ще могат да начисляват такси на търговците за тези услуги. Определянето на цените за търговците и доставчиците на платежни услуги ще бъде обект на ограничение, както е предложено от Европейската комисия в законодателното предложение за цифровото евро.

Като при производството и емитирането на банкноти Евросистемата ще поеме разходите за създаването на схема и инфраструктура за цифровото евро. Евросистемата ще се стреми да сведе до минимум допълнителните инвестиционни разходи за посредниците, като използва максимално съществуващата инфраструктура (ECB, 2024).

Физическите лица, фирми и държавни институции, намиращи се в еврозоната, ще могат да плащат с цифрово евро или да изпращат цифрово евро извън еврозоната в случаите, когато:

- получателите на средства, намиращи се извън еврозоната, имат сметка в цифрово евро и могат да обработват транзакции в цифрово евро или
- те използват междувалутни плащания, при които изпратеното от тях цифрово евро се конвертира в местна валута, когато плащането достигне получателите на средствата, намиращи се извън еврозоната. Това ще бъде полезно за туристи, които посещават страна извън еврозоната.

Междувалутните плащания с централни банки на трети страни например са плащания в цифрово евро срещу друга цифрова валута на централна банка.

Физическите лица, фирми и държавни органи, които пребивават или са със седалище извън еврозоната, могат да получат достъп до цифровото евро, като си открият сметки в цифрово евро при доставчици на платежни услуги, които са със седалище или извършват дейност в страна-членка на Европейското икономическо споразумение или в трета страна, при условие че е сключено предварително споразумение между ЕС и третите страни и/или споразумения между ЕЦБ и националните централни банки на страните-членки извън еврозоната и на третите страни (European Commission, n.d.b).

Механизъм на осъществяване на плащания с цифрово евро

Първата стъпка при извършване на плащания с цифрово евро ще бъде да се създаде портфейл с цифрово евро чрез банка или пощенски клон.

След като се създаде портфейл с цифрово евро, потребителите могат да внасят пари в него чрез свързана банкова сметка, или като депозират пари в брой. Тогава потребителите ще могат да започнат да извършват плащания, използвайки цифровото евро в портфейла си.

Когато получават пари в цифрово евро, потребителите ще ги съхраняват в своя портфейл с цифрово евро до определен лимит или ще ги депозират в банковата си сметка. Потребителите могат да направят това ръчно или да го настроят автоматично (ECB, n.d.).

Правна рамка на въвеждането на цифровото евро

Регламентът за цифровото евро ще уреди създаването на цифровото евро като нова форма на пари на централната банка, ще регулира неговите основни елементи и ще предостави възможност, но не и задължение, на ЕЦБ да емитира цифрово евро. ЕЦБ ще вземе решение дали да пусне в обращение цифровото евро в съответствие с мандата и задачите си.

Предложението за регламент относно цифровото евро, ако бъде прието от Европейския парламент и Съвета, ще въведе цифровото евро и ще определи необходимите правила за него по-специално по отношение на неговия статут на законно платежно средство, защита на личните данни, борба с прането на пари, разпространение, употреба (ограничения за използването му като средство за съхранение на стойността и условия за неговата употреба извън еврозоната) и основни технически характеристики. Основните технически характеристики включват главните функционалности на цифровото евро - офлайн, онлайн и условни плащания.

Съгласно Регламента за цифровото евро ЕЦБ може да приема детайлни мерки, правила и стандарти в съответствие със своите правомощия включително с цел да осигури гладкото и ефективно функциониране на платежната система за цифрово евро в съответствие с член 22 от Устава си.

ЕЦБ ще отговаря за създаването и проектирането на цифровото евро в съответствие с изискванията, определени в Регламента за цифровото евро (European Commission, n.d.b).

Предимства от въвеждането на цифрово евро

Цифровото евро ще бъде въведено преди всичко за използване от резидентите и фирмите в еврозоната и евентуално в целия ЕС. Въпреки това, използването на цифрово евро в международните разплащания на дребно може да донесе ползи за еврозоната и/или други икономики по отношение на търговията и паричните преводи, като улесни трансграничните плащания извън еврозоната. Това от своя страна би довело до конкретни ползи като улесняване на търговските отношения и намаляване на валутните рискове.

Цифровото евро би могло да засили конкуренцията и иновациите на европейския пазар за плащания на дребно, като улесни разработването на пълна гама от решения за крайни потребители в цялата еврозона, и като подкрепи цифровите финансови услуги. Например условните плащания, които представляват възможността да се даде указание за автоматично плащане при изпълнение на предварително определени условия, също биха могли да насърчат

развитието на иновативни услуги в сектора в ЕС, основани на цифровото евро, като допълнение към частните платежни решения.

Цифровото евро може да служи като резервна или допълнителна възможност в кризисни ситуации, или когато при частните средства за плащане възникнат оперативни проблеми. Това би засилило оперативната устойчивост на икономиката на ЕС.

Офлайн цифровото евро би могло също така да повиши устойчивостта на европейската платежна система, като гарантира непрекъснатото извършване на офлайн плащания с публични средства при спиране на интернет връзката (European Commission, n.d.b).

Също така цифровото евро ще засили стратегическата автономност и паричния суверенитет на еврозоната, като повиши ефективността на европейската платежна екосистема като цяло, насърчи иновациите и увеличи нейната устойчивост на възможни кибератаки или технически проблеми като прекъсвания на електрозахранването (ECB, 2024).

Въвеждане на цифрови валути от други централни банки

Много централни банки по целия свят започнаха проучвания относно евентуалното въвеждане на цифрови валути на централните банки (CBDCs). Те провеждат изследвания и пилотни програми, за да проучат потенциалните ползи и последици, подобно на това, което прави в момента ЕЦБ.

В развитите страни тази мотивация произтича предимно от намаляващото използване на пари в брой и необходимостта да се предложи електронна алтернатива за плащания с публични средства. В по-слабо развитите страни акцентът се поставя върху засилване на финансовата интеграция и подобряване на системата за разплащания на дребно.

В рамките на ЕС Швеция започна проучване на възможността за въвеждане на електронна крона.

Извън ЕС Великобритания провежда консултации и започна проучване за въвеждането на дигитална лира подобно на техническите проучвания на ЕЦБ за въвеждането на дигитално евро.

Извън Европа Китай вече пусна в обращение дигитален юан. Цифровият юан вече е достъпен за плащания в нарастващ брой региони и употребата му се улеснява от големите банки и доставчици на платежни услуги. САЩ проучват възможността за въвеждане на дигитален долар, но все още не са взели решение дали това е необходимо (European Commission, n.d.b).

Заклучение

Много централни банки по света в момента проучват възможността за емитиране на цифрови валути на централните банки и се увеличава броят на страните, които вече емитират такива валути (European Commission, n.d.b).

Като се има предвид, че други държави разработват свои собствени дигитални валути и се увеличава популярността на криптовалутите, от гледна точка на паричния суверенитет създаването на дигитална версия на еврото придобива все по-голямо значение (European Commission, n.d.b).

Стабилните криптовалуты и други криптоактиви, които не са деноминирани в евро, ако се използват широко за плащания, могат да застрашат стабилността на паричната система на еврозоната. По тази причина е важно да се създаде цифрова форма на еврото, за да се гарантира, че гражданите, фирмите и държавните институции продължават да имат достъп до публична форма на пари в евро, която е достъпна и се приема навсякъде в еврозоната и по всяко време. Цифровото евро също така ще улесни плащанията на територията на еврозоната. То ще позволи на потребителите да плащат и да превеждат пари с висока степен на защита на личните данни и за разлика от много други решения за дигитални плащания дори без интернет връзка (European Commission, n.d.b).

Ако бъде прието, законодателното предложение, представено от Европейската комисия, ще регулира основните елементи на цифровото евро. След приемането на предложението за Регламент относно цифровото евро от Европейския парламент и Съвета, ЕЦБ трябва да вземе окончателното решение относно емитирането на цифрово евро. Пускането на цифровото евро в обращение може да отнеме още няколко години. Потребителите ще получават цифрово евро от своите търговски банки или доставчици на платежни услуги, или от публични органи, определени от държавите-членки, в замяна на депозити или евро в брой. Цифровото евро ще се емитира от ЕЦБ и националните централни банки на страните-членки на еврозоната.

Законодателното предложение относно законното платежно средство ще гарантира, че еврото в брой ще продължи да бъде широко приемано за плащания и лесно достъпно за гражданите, фирми и държавните институции в цялата еврозона (European Commission, n.d.b).

Потребителите, фирмите и държавните органи ще могат да извършват и получават плащания дори в отдалечени райони с ненадеждна интернет връзка и в случай на липса на комуникационни мрежи или енергийна инфраструктура. Също така в ежедневни ситуации хората биха могли да се възползват от цифровото евро, достъпно офлайн, когато плащат в ситуации, в които не са свързани с интернет (European Commission, n.d.b).

Разплащанията с дигитално евро ще бъдат сигурни и незабавни, както във физическите и в онлайн магазините, така и между физически лица (ECB, n.d.).

Литература

1. Bank for International Settlements, (2021). Fintech and the digital transformation of financial services: implications for market structure and public policy, BIS Papers, No 117, 13 July.
2. ECB, (2022). The digital transformation of the European banking sector: the supervisor's perspective, speech by Pentti Hakkarainen, Member of the Supervisory Board of the ECB, at the Institute for Financial Integrity and Sustainability, Frankfurt am Main, 13 January.
3. ECB, (2024). FAQs on a digital euro.
4. ECB, (n.d.). How would a digital euro work?
5. European Commission, (n.d.a). Digital euro, Brussels.
6. European Commission, (n.d.b). Frequently asked questions on the digital euro and the legal tender of cash, Brussels.
7. European Commission, (n.d.c). Overview of digital finance, Brussels.
8. Hakkarainen, P., (2018). The digitalisation of banking – supervisory implications, speech at the Lisbon Research Centre on Regulation and Supervision of the Financial Sector Conference, Lisbon, 6 June.
9. Kearney, (2022). European banks are balancing the push toward digitalization with continued demand for in-person interactions, European Retail Banking Radar, Frankfurt am Main.
10. McKinsey, (2021). McKinsey's Global Banking Annual Review, 1 December.
11. McKinsey Digital, (2020). Europe's digital migration during COVID-19: Getting past the broad trends and averages, 24 July.